

Instruks for sikker opbevaring og håndtering af medicinsk ilt

Punkt 1: Baggrund

Et lavere eller højere indhold af oxygen (medicinsk ilt) end det, der findes i luften, kan indebære en risiko. Derfor er sikkerheden essentiel ved anvendelse af medicinsk ilt.

Nedenfor følger nogle vigtige foranstaltninger, som du bør gennemføre for at eliminere risikoen for udslip af medicinsk ilt fra iltudstyr:

- Sørg for, at udstyret er installeret professionelt og består af godkendte komponenter.
- Uddan regelmæssigt dit personale i, hvordan de håndterer iltudstyret på en sikker måde (*).
- Udarbejd rutiner for regelmæssig service og vedligeholdelse af udstyret (*).
- Følg denne forskrift, hvoraf det tydeligt fremgår, hvordan udstyret håndteres og opbevares på en korrekt og sikker måde.

(*) Jf. retningslinjerne beskrevet i den mest opdaterede version af Livreddningsbogen og de Nationale Retningslinjer for Førstehjælp og Genoplivning til Livreddere, som kan findes på Dansk Råd for Genoplivnings hjemmeside.

Punkt 2: Identifikation af stoffet og anvendelsesområde

Kemikaliets navn:	Ilt. Her omtalt som medicinsk ilt.
Relevante identificerede anvendelser:	Professionelt sundhedsfagligt brug til behandling af børn og druknede med hjertestop efter aftale med læge.
Kemisk formel:	O ₂ .

Fysisk tilstand ved 20°C:	Luftformig.
Farve:	Farveløs.
Lugt:	Lugtfri.
Frysepunkt:	-219°C.
Kogepunkt:	-183°C.
Antændelighed:	Ikke brændbar.
Kemisk stabilitet:	Stabilt under normale vilkår.
Farlige nedbrydningsprodukter:	Ingen.
Miljøoplysninger:	<ul style="list-style-type: none"> • Stoffet forårsager ingen miljøskade. • På grund af høje flygtighed er det usandsynligt, at produktet kan forårsage jord- eller vandforurening. • Ingen virkning på ozonlaget. • Ingen effekt på den globale opvarmning.

Punkt 3: Fareidentifikation

Fysiske farer:	<ul style="list-style-type: none"> • Brandnærende gasser, kategori 1 (H270) • Gasser under tryk: Komprimeret gas (H280)
Faresætninger:	<ul style="list-style-type: none"> • H270 – Kan forårsage eller forstærke brand, brandnærende. • H280 – Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning.

Sikkerhedssætninger:	Forebyggelse: <ul style="list-style-type: none"> • P220 – Holdes væk fra beklædningsgenstande og andre brændbare materialer. • P244 – Hold ventiler og tilslutninger frie for olie og fedt.
	Reaktion: <ul style="list-style-type: none"> • P370+P376 – Ved brand: Stands lækagen, hvis dette er sikkert.
	Opbevaring: <ul style="list-style-type: none"> • P403 – Opbevares på et godt ventileret sted.
Mærkningselementer:	Farepiktogrammer (CLP): <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> <p>GHS03</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>GHS04</p> </div> </div>

Punkt 4: Førstehjælpsforanstaltninger

Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:	Indånding: <ul style="list-style-type: none"> • Indånding skønnes ikke relevant, da det bruges som led i førstehjælpsbehandling af trænede livreddere til patienter med hjertestop (uden vejtrækning).
--	---

	<p>Hudkontakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ingen kendte bivirkninger fra dette produkt.
	<p>Øjenkontakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ingen kendte bivirkninger fra dette produkt.
	<p>Indtagelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> Indtagelse skønnes ikke relevant, da stoffet findes på gasform.
Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:	<p>Vedvarende indånding af koncentrationer over 75 % kan forårsage kvalme, svimmelhed, vejrtrækningsproblemer og krampe.</p> <p>Dette vurderes dog ikke relevant, da ilten bruges ifm. behandling af patienter med hjertestop (uden vejrtrækning) og indblæsninger med pocket mask koblet til ilt kun muliggør en iltfraktion i indåndingsluften på 35-50 %.</p>

Punkt 5: Forholdsregler over for udslip ved uheld

Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:	<ul style="list-style-type: none"> Forsøg at stoppe udslippet, hvis det er sikkert. Gå frem efter jeres lokale beredskabsplan, hvis det er usikkert, og evakuér området. Stå i vindsiden.
Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:	<ul style="list-style-type: none"> Forsøg at stoppe udslippet.

Punkt 6: Opbevaring og håndtering

Sikker brug af medicinsk ilt:	<ul style="list-style-type: none">• Indånd ikke selv medicinsk ilt. Brug kun medicinsk ilt til den godkendte målgruppe (jf. Punkt 2).• Produktet skal håndteres efter godkendte sikkerhedsprocedurer (jf. Punkt 1).• Kun erfarent personale med relevant oplæring bør håndtere komprimerede gasser (jf. Punkt 1).• <u>Rygning og åben ild er forbudt ved håndteringen.</u>• Sørg for minimum 1 meters afstand mellem iltudstyret og hjertestarterens pads under analyse og stødafgivelse. Selv gnister eller statisk elektricitet kan være tilstrækkeligt til at antænde et materiale, der er kommet i kontakt med medicinsk ilt.• Anvend kun veldefineret udstyr, som er godkendt til produktet ved dettes tryk og temperatur.
Sikker håndtering af gasflasken:	<ul style="list-style-type: none">• Henvi til leverandørens gasflaskehåndteringsforskrifter. Spørg leverandøren, hvis du er i tvivl.• Beskyt gasflaskerne mod fysisk skade; flaskerne må ikke slæbes, rulles, glides eller væltes.• Anvend egnet vogn eller taske med beskyttende pakning af gasflasken for at transportere gasflaskerne – også over korte afstande.

- Lad ventilhætten sidde indtil gasflasken er forsvarligt sikret mod at vælte ved en væg eller arbejdsbord og er klar til brug.
- Hvis brugeren oplever problemer med håndteringen af ventiler, skal anvendelsen afbrydes og leverandøren kontaktes.
- Forsøg aldrig selv at reparere eller modificere gasflaskens ventiler eller sikkerhedsafblæsningsudstyr.
- Beskadigede ventiler skal omgående rapporteres til leverandøren.
- Hold udstyret fri for olie, fedt og støv. Brug kun oxygen godkendte smøremidler og oxygen godkendte pakninger. Anvendes kun sammen med udstyr der er rengjort for oxygenbrug og klassificeret for det aktuelle gasflasketryk.
- Så snart gasflasken er frakoblet udstyret, skal beskyttelsehætten sættes på, hvis en sådan medfølger.
- Luk gasflaskens ventil efter brug, og når den er tom, selvom gasflasken stadig er tilkoblet udstyr.
- Forsøg aldrig at overføre gasser fra en gasflaske til en anden.
- Anvend aldrig åben ild eller elektrisk opvarmning for at øge trykket i en gasflaske.
- Etiketter og mærkning som gasleverandøren har påsat gasflasken for at identificere indholdet må ikke fjernes.
- Undgå returløb i gasflasken, herunder at vand suges ind i gasflasken.

	<ul style="list-style-type: none"> • Åbn ventilen langsomt for at undgå trykstød.
<p>Betingelser for sikker opbevaring:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vurder relevante love og lokale forskrifter om oplag af gasflasker. • Sikkerhedsskilte i henhold til love skal sættes op på lagerområdet. • Opbevar gasflasker stående, forsvarligt sikret mod at vælte og under forhold, der sikrer mod korrosion. • Opbevar gasflasker med medicinsk ilt adskilt fra brændbare gasser og på afstand af varmekilder. • Opbevar fulde og tomme gasflasker separat, roter dit lager af gasflasker, så de ældste gasflasker bliver brugt først. • Hvis du opbevarer flere forskellige gastyper (f.eks. medicinsk ilt og atmosfærisk luft), skal hver enkel gastype stå for sig. • Ventilhætter og kapper bør være monteret. • Kontroller periodisk oplagrede gasflasker for lækager og generel tilstand. • Hold temperaturen for gasflasken under 50°C og opbevar gasflasken på et godt ventileret sted.
<p>Særlige forholdsregler for transport:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undgå transport med køretøjer, hvor ladet ikke er adskilt fra førerhuset. • Sørg for, at chaufføren kender risikoen ved lasten og forholdsreglerne i tilfælde af en nødsituation eller et uheld. • Forinden transport:

	<ul style="list-style-type: none">- Sørg for tilstrækkelig ventilation.- Sørg for at gasflaskerne er fastspændte.- Sikre at ventilen er lukket og tæt.- Evt. at ventilmuffe eller -prop er korrekt monteret.- Evt. at hættten på gasflasken er korrekt monteret.
--	--

Punkt 7: Bortskaffelse

Metoder til affaldsbehandling:	<ul style="list-style-type: none">• Ekstern behandling og bortskaffelse af affald skal overholde gældende lokale og/eller nationale bestemmelser. Kontakt leverandøren, hvis vejledning behøves.• Må udledes til atmosfæren på et godt ventileret sted. Bortled ikke til steder, hvor ophobning kan være farlig.• Ubrugt produkt returneres i original gasflaske til leverandøren.
--------------------------------	--